en Mand som Sir Edward Grey, en Mand, der endnu kort forud for det Tidspunkt, da han holdt denne store Tale i Underhuset, havde gjort, hvad der overhovedet stod i hans Magt, for at forebygge et krigersk Sammenstød i Europa, en Mand, hos hvem — det viser den britiske Hvidbog — i de sidste Dage før Verdenskrigens Udbrud Folkeforbundstanken dæmrede som det store, det nødvendige Middel til i Fremtiden at undgaa saa uhyggelige Sammenstød. Det vidner hin Depeche om, han sendte den britiske Ambassadør i Berlin, der i sidste Øjeblik skulde virke beroligende paa Tyskland og tilbyde Sir Edward Greys Mægling til at faa skabt en Ordning, der kunde tage betryggende Hensyn til tyske Interesser. Det er af denne Mand, der til det sidste arbejdede for Freden, denne Tale holdes og disse Synspunkter gøres gældende. Og efter Verdenskrigen foreligger der ikke nogen som helst Ændring i saa Henseende. Det ærede Medlem Hr. Axel Møller dokumenterede dette saa tydeligt, som det overhovedet var muligt, i Gaar, og jeg kan i saa Henseende nøjes med at henvise til hans Udtalelser. Det ærede Medlem vil sikkert faa Lejlighed til paa ny at gøre sine Synspunkter gældende, naar den højtærede Udenrigsminister igen har haft Ordet.

Men overfor de Røster, der fra forskellige Sider lyder herhjemme om ændrede Opfattelser nu efter Krigen, vil jeg gerne have Lov til endnu at fremhæve ganske enkelte Ting. Opfattelsen i Udlandet er absolut den samme nu som tidligere. Der er ikke Spor af Tvivl om, at i lovlige Krige, saaledes som Folkeforbundet kender dem, gælder vedblivende Haagerkonventionernes Neutralitetsregler, det vil der sikkert ogsaa blive Anledning til at faa konstateret under den fortsatte Debat. Men de Synspunkter, man nu lægger til Grund for dette Lovforslag, umuliggør i Virkeligheden enhver Neutralitetspolitik i den Forstand, i hvilken den har været hævdet indtil Verdenskrigens Udbrud, og i hvilken den er hævdet fra alle Sider ogsaa nu efter Verdenskrigens Afslutning og under Folkeforbundspagtens Ægide.

Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard brugte meget skarpe Ord om den ubodelige Skade, som det fremsatte Afrustningsforslag allerede havde fremkaldt i Udlandet. Det ærede Medlem Hr. Rode tog til Genmæle heroverfor og sagde, at man skulde ikke altid lytte til de mere eller mindre nationalistiske Røster, som kom fra Udlandet. Men det er ingenlunde kun nationalistiske Røster, som lyder fra Udlandet, naar der er Tale om dette Forslag og om de Følgevirkninger, det vil kunne faa, tværtimod. Der har fra Udlandet til Bedømmelsen enten ligefrem af selve Forslaget eller af de Ideer, som det hviler paa, lydt Udtalelser, der overhovedet ikke er til at misforstaa. Jeg ønsker at sige, at jeg hovedsagelig lægger Vægten paa de Udtalelser, der er fremkommet uden at have direkte Tilknytning eller Relation til dette Forslag.

Her ønsker jeg ganske særlig at fremdrage en Udtalelse af den svejtsiske Udenrigsminister, Motta. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem Hr. Rode vil mistænke Svejts's nuværende Udenrigsminister for at være, hvad det ærede Medlem forstaar ved nationalistisk, chauvinistisk eller lignende. Det ærede Medlem Hr. Brorsen citerede en enkelt Udtalelse af Hr. Motta, der, saa vidt jeg ved, var hentet fra en Tale, som Hr. Motta holdt i Lugano, kort før den interparlamentariske Konference samledes i Bern. Den Udtalelse, som det ærede Medlem dèr gengav, er formentlig gengivet efter et eller andet Bladreferat; den Udtalelse, jeg nu vil gengive, er et højofficielt Dokument, som jeg tager efter dets verbale Gengivelse i det ansete Blad „Neue Zürcher Zeitung" fra 13. September 1924, altsaa i Aar.

Hr. Motta er som bekendt en Mand, der er udpræget Pacifist. Udtalelsen er udsendt af ham paa et Tidspunkt, da han var Formand for den nu afsluttede 5te Folkeforbundsforsamling, paa et Tidspunkt, da han havde afsluttet den mest vidtgaaende Voldgiftstraktat, som Svejts har afsluttet med nogen Stormagt, den nys afsluttede italiensk-svejtsiske Voldgiftstraktat. Den er i sin Form et Svar til en Gruppe af Petenter i det svejtsiske Parlament, som vilde have den svejtsiske Værnepligt afskaffet og havde indgivet et Andragende om Civiltjenestes Indførelse.

Herpaa svarer den svejtsiske Regering, som følger — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse det —: „For saa vidt Petitionen ikke alene tilsigter Indførelsen af Civiltjeneste, men derudover arbejder henimod Afskaffelsen af Landets Forsvar, afviser vi den forud paa det bestemteste. Vi holder fremdeles Opretholdelsen af en Hær for en ubetinget Nødvendighed. Vi afskyer Krigen og dens Rædsler i samme Grad som Petenterne og har ikke noget oprigtigere Ønske end det, at vort Land ogsaa i Fremtiden ikke maa blive draget ind i Kampen. Den enkelte Borger kan have den personlige Overbevis-